

Nagy-Becskerek,
Zapolya-utca 1-ös szám,
hova a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Kiadványi árak:
Égész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 „
Negyedévre ----- 3 „
Egy hóra ----- 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.
Megjelenik mindennap
vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 123. szám.

Hétfő, május 31.

Torontál vármegye és a Bánffy kor- mány vívmányai.

Nagybecskerek, május 31.
Torontál vármegye az első testületek
között van, melyek a magyar kormányt
azon alkalomból üdvözölték, hogy a ma-
gyar tisztképző akadémia nagyfontos-
ságu törvényjavaslatát a honvédelmi mi-
niszter benyújtotta.

E nagy és intelligens vármegye szel-
lemi nivójához méltó cselekedet volt ez,
elismerni annak a magyar kormánynak a
kétségbevonhatlan érdemeit, mely majd-
nem naponta újból és újból szolgáltatja
tanujelét annak, mennyire törekszik mind-
azokat a jogos aspirációkat megvalósítani,
melyeket a magyar nemzet hangoztat.

Két nagyjelentőségű törvényjavaslat-
ról van szó. Az egyik a közös hadsereg
katonai és tisztképző intézeteinél a meg-
lévő 120 magyar állam alapítványi helynek
250-re való fölemelésére vonatkozik,
a másik, mely még sokkal nagyobb jelen-
tőségű, a honvédevelő és képzőintézetek-
ről szól. Ez a második törvényjavaslat
nem kevesebbet tervez, mint első sorban
a honvédségi Ludovika akadémián-
ak igazi tiszti akadémia jelleggel
való felruházását, a bécsújhelyi Terézia
katonai akadémiaival teljesen egyenrangú
tiszti képzés céljaira. Azonkívül egy a
Ludovika jelenlegi szerepét betöltő magyar
királyi honvéd-főreáliskola s két honvéd
hadapród iskola újonnan való szervezését
czélozza.

Alkalmunk volt már e helyen kifejezni,
hogy e két törvényjavaslat végeredményé-
ben a honvédség fejlődése szempontjából,
valamint haderőnk hadi készütsége és
tettereje érdekében ismét jelentékeny hala-
dást jelent. Akik nem hajlandók ezt el-
ismerni, azok elfelejtik azt, hogy csekély
költséggel magyar tannyelvű honvédtiszti
akadémiát kapunk, melyben a magyar
ifjak a törzskari szolgálatra való képesítést
is nyerik és amelyből a közös hadseregbe
is átléphetnek, miáltal egy Magyarországon
felállítandó harmadik katonai akadémianak
több helyütt hangoztatott szükséglete is
kielégítést nyert, de ezek mellett hang-
súlyozandó az is, hogy a honvédség tiszt-
képzésének tervbe vett reorganizációja
reményt nyújt a tisztihány alapos orvos-
lására és arra, hogy Magyarország népes-
sége a hadseregben oly arányban legyen
képviseelve, mint azt joggal követelhetjük.

Nem lehet szándékunk e kérdés rész-
leteibe, melyekkel már bővebben foglal-
koztunk, újból belemenni. E helyütt csak
örömtünknek kívántunk kifejezést adni a
felett, hogy Torontál vármegye szabadelvű
pártja az országban egyike volt a legelső
testületeknek, mely a párt nagyszámu és
méltóságos lefolyású ülésében tüntető
kifejezést adta annak, hogy hódolattal
meghajlik királyunk uralkodói bölcsesége
és hű magyarjai iránt való atyai jóindulata
előtt és lelkesedéssel üdvözölte azt a kor-
mányt, mely e nagy horderejű vívmányok
létesítésében becsületes munkával közre-
munkált.

A tegnapi értekezlet lefolyásáról a
következőkben számolunk be.

Azok a nagy nemzeti vívmányok,
melyekkel a Bánffy-kormány dicsekedhet-
tik, elhatottak az ország legtávolabb ré-
szébe is, s midőn tegnap arról volt szó,

hogy azokért köszönetet mondjunk a haza-
fias kormánynak, a megye legtávolabb
vidékéről is összesereglettek a szabadelvű
párt tagjai, hogy megjelenésükkel tüntes-
senek e kabinet mellett, mely vas-követ-
kezetességgel megvalósítja azt, amit előtte
senki sem mert.

Hét órakor már zsufolásig megtelt a
kaszinó étterme lelkes párttagokkal, kik
zajos éljenzéssel fogadták a szabadelvű
párt derék veteránját, Kovách Ágost kir-
tanácsost, midőn mint a torontálmegyei
szabadelvű párt társelnöke az elnöki
széket elfoglalta.

Szép szavakban üdvözli a szabadelvű-
ség összegyűlt bajnokait s megnyitja az ér-
tekezletet majd kifejtve az értekezlet egybe-
hívásának célját, azt a kérdést intézi az érte-
kezlethez, minő módon kíván a Bánffy
kabinet iránti bizalmának kifejezést adni.

Dr. Kis János hosszabb beszédben
ecseteli a Bánffy-kormány érdemeit, külö-
nösen azokat kiemelve, melyek a nemzeti
aspirációk megvalósítására vonatkoznak.

Végül a következő indítványokat teszi:
1. Torontál vármegye szabadelvű
pártja mai értekezletéből e két nagy-
fontosságú törvényjavaslat benyújtása
alkalmából táviratilag üdvözli báró
Bánffy miniszterelnököt és kormányát.
(Zajos helyeslés.)

2. A holnap megtartandó tavaszi
közgyűlésen a párt egyik tagjával hasonló
indítványt tétel. Szónoknak Hadfy
Dömét indítványozza. (Helyeslés.)

Elnök ily értelemben kimondja a ha-
tározatot. Dr. Brájjer Lajos a következő
szöveget indítványozza:

Nagyméltóságu
báró Bánffy Dezső miniszterelnök urnak
Budapesten.

Torontál vármegye szabadelvű kö-
zönsége ma tartott népes gyűléséből
örömtelt lelkesedéssel és bizalomteljes
tisztelettel üdvözli Nagyméltóságodat és
a szabadelvű párt kebeléből alakult ma-
gyar királyi kormányt a magyar tiszt-
képző akadémia nagyfontosságú törvény-
javaslatnak benyújtása alkalmával és
ezen nemzeti vívmány kieszközöléséért
hazafias hálás köszönetet mond.

A torontálvármegyei
szabadelvű párt elnöksége.

Egyhangulag elfogadtatik. Az értekezletnek
több tárgya nem lévén, elnök bezárja az érte-
kezletet. (Felkiáltások: Éljen az elnök.)

Az obstrukció. A „Pol. Corr.” az ellenzéknek maga-
tartását teszi szóvá az új büvádi eljárás életbeléptetéséről
szóló törvényjavaslat azon határozmányát illetőleg, a mely
a magánosok ellen elkövetett becsületsértési ügyeket kivézi
az esküdtszék hatásköre alól. A „Pol. Corr.” hangsúlyozza,
hogy az ellenzéknek azon határozata, hogy a törvényjavaslat
ezen szakaszával szemben obstrukciót csináljon, magában
a pártban is ellenzékkel találkozik. A párt mérsékelt
elemeinek nézete szerint nagyon meg kell választani azt
sen tekintetbe veendő, hogy a közvélemény helyesnek
találja azt, hogy a magánbecsületsértés a rendes bíróság
elő utaltatik. A legfényesebb retorikának alkalmazása sem
tudja a közvéleményt meggyőzni arról, hogy a kifogásolt
paragrafusok a sajtószabadságot veszélyeztetik. Mindazonáltal
kétséges, hogy az ellenzék lemond-e az obstrukcióról, de
az bizonyos, hogy a kormánypárt semmiféle terrorizmus
előli kitérni nem fog.

Tavaszi közgyűlés.

Nagy-Becskerek, május 31.

A vármegyeház gyűlésterme ma szo-
katlan képet nyújtott: zsufolásig megtelt
bizottsági tagokkal. E nem mindennapi
látványt első sorban az okozta, hogy a
napirenden több választás is szerepelt, már
pedig tudjuk, hogy semmi sem vonz inkább,
mint épen a választások. A választások
maguk azonban semmiféle meglepetést nem
hoztak, amennyiben az összes megürese-
dett állásokat egyhangú választással töl-
tötték be.

A közgyűlésről a következőkben szá-
molunk be:

Jelen voltak: Dr. Dellimanicus Lajos, gróf
Bethlen Miklós, Rigó István, Szilágyi Albert,
Tarnay Ferencz, Szerémy Ödön, Weinrich Vil-
mos, Poroszkay Béla, Kéler Akos, Baller István,
dr. Mihálovits Ödön, dr. Krsztonosich Jenő,
Bielek Antal, Balogh Károly, Hegedűs Kálmán,
dr. Plechl Szilárd, Daniel Ferencz, Lovieser
Imre, Grób Béla, Tallián Emil, Hadfy Károly,
Gyertyánffy Dénes, Főris József, Botka Béla,
dr. Gyertyánffy Jenő, Hertelendy Imre, Kajtár
Jenő, Jablonszky Miklós, Szávicz Gerő, Menczer
Lipót, Rác Jakab, Zsiros Mihály, Isztrát Simon,
Keresztes Aladár, Virág Vilmos, Schindelmann
Sándor, Blazsovác János, Semsey Gyula, Lauka
Gusztáv, dr. Grandjean József, dr. Bogdán
Zsivkó, Krumenacker Ferencz, Uzbasich Gáspár,
Faur Kornél, Augustin Miklós, Augustin Antal,
Baich Iván báró, Birg Konrád, dr. Bogdán
Zsivkó, Bibics Pál, dr. Balás Iván, Beuk Lajos,
Bizek Armin, Bielek Antal, Balázs József, Bielek
Mihály, Botka Béla, Bronts Gyula, Bartole János,
Baaden Károly, dr. Brájjer Lajos, Csávossy
Ignác, Csávossy Béla, Dániel Pál, Dus Sándor,
Dazsu Péter, Doroszlóvácz Mikos, dr. Duka László,
ifj. dr. Demkó Pál, Eremics Pál, dr. Ebner
Alajos, Fohsz György, Franz J. L., dr. Gyertyánffy
László, Gyertyánffy Andor, Glavás Vitályos,
Grossmann Zsigmond, Grósz György, Grób Béla,
Gille József, báró Gudenusz Béla, Gaál Imre,
gróf Harnoncour Félix, Horváth Károly, báró
Hauser Károly, Hadfy D., Hollstein Ede, Holländer
Mór, Horváth Zoltán, Jenovay Imre, Jankó Agos-
ton, Ivánovics György, Istvánffy István, Janko-
vics Szilárd, Karácsonyi Andor, Kovács Agoston, dr.
Klein Mór, Kovács Péter, Killige József, Kaysor
Lajos, dr. Kiss János, dr. Kis Sándor, Knab
Adám, dr. Kikinday Győző, Kécay Tivadár, Knoll
János, Kis Károly dr., Kajtár Jenő, Lovieser Mi-
hály, László Géza, Menczer Lipót, Lindhof János,
Markovics Döme, Molnár Sándor, Mesterovics
István, Nikolics Feodor báró, Nakarada György,
Napholcz Lajos, Orsó Gáspár, Pap Ernő, Pavli-
csok József, Panics Lyubomir, Peczarszky Tósa,
Predragovics Kristóf, Palancsiki Gyula, Pap Géza
dr., Pozojevics István Reitter Oszkár, Réczey Gy.
Rankovics István, Solymos Gusztáv, Schulpe
Vilmos, Schulpe György, Schira Károly, Szeréimy
László, Szatmáry Kálmán, Steimbach Antal id.,
Sepsey Mihály, Szabó Ferencz, Smettov Richárd
gróf, Steinitzer Géza, Stassik János, Steimbach
Antal ifj., Scholz Emil, Streitmann Antal,
Szöllőssy Kálmán, Szávicz Szilárd, Tallián Béla,
Tószögi A. dr., Talapkovits V., Tyurcsics P., Tullics
György, Uzbasich Gáspár, Urbán Péter, Weisz
Izidor, Wachtel Leo, Wiaskalics Milán, Wettl
Béla, Weiterschán József dr., Vogel Dezső, Vé-
csey István, Winkler Ignác, Végh Károly,
Vadász Kálmán, Zsiros József, Zecha Frigyes,
Zsiros Lajos id., Zamurovics Lyubomir, ifj.
Zsiros Lajos dr.

Rónay Jenő főispán a bizottsági tagok
lelkes éljenzése közben elfoglalja az elnöki
széket. A szép számmal egybegyűlt bizottsági
tagokat üdvözölve, a rendes tavaszi közgyűlést
megnyitja. A napirend előtt szomorú kötelessé-
gének tesz eleget, midőn bejelenti az alenconi
hercegnőnek az ismert párisi katasztrófa alkalmá-
val történt halálát, továbbá a vármegye egyik
régii tisztviselőjének, Lászlóffy Simon elhalálo-

zását. Indítványozza, hogy az alenconi hercegnő elhunyt felett a vármegye közönsége fejezze ki mélyen érzett részvétét s azt a belügyminiszterium útján terjessze a legmagasabb trón elé. (Helyeslés.) Egyben indítványozza, hogy Lászlóffy Simon halála felett a közgyűlés jegyzőkönyvileg adjon kifejezést részvétének.

Dr. Dellimanich jelenti, hogy az alenconi hercegnő halála alkalmával a megye részvétét táviratilag tolmácsolta, Lászlóffy Simon ravatalára pedig a tisztikar nevében koszorút helyeztetett. Helyeslő tudomásul vétetett, egyszersmind Kovách Agost indítványára határozatba ment, hogy Lászlóffy családját a megye részvétéről jegyzőkönyvi kivonatban értesítik.

A napirend előtt Hadfy Döme a következő nagy tetszéssel fogadott indítványt teszi: melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott:

Kezdenek immár megvalósulni a nemzet régi álmai a magyar német hadseregéről. A magyar katonai nevelés és tiszt-képzés ügye döntő stádiumba jutott.

Nem új dolog ez, tekintetes bizottság, már Mária Terézia uralkodása alatt kezdődött az ebbeli mozgalom, megalapítottán a bécsi Teréziánium, melyben tíz alapítványi hely létesített magyar ifjak számára.

1802. évben folyamodtak a rendek a királyhoz, kérve egy magyar katonai akadémia fölállítását.

1807. évben újból megsürgették a magyar katonai akadémia ügyét, melyhez József nádor hathatós közbenjárását ígérte meg és ki is eszközölte a király hajlandóságát a rendek kérésére; kidolgoztatott egy terv, de ez írott malaszként, teljességbe nem ment.

Az az eszmény, mely 1807-ben a rendek előtt lebegett, mely azóta egyfolytonosságban e mai napig a nemzetet foglalkoztatta, és melynek megvalósításához elvben a korona is hozzá járult, ime a megvalósuláshoz közeledik; a magyar kormány május hó 26-án a Ház elé terjesztette a köz-tudomásu két törvényjavaslatot, mely a nemzet százado s óhajának megfelel, a nemzeti szellem nagyobb nagyobb mérvű kifejlesztésére szolgál, és a magyar ifjuság számára új aerát terem. (Éljenzés.)

Általános e felett az egész országban az öröm; minden hazafi keble lelkesedéssel telik el a nagy nemzeti eszméket megvalósító e tény által, és a megyei szabadelvű párt, kifejezést adandó örömeztetének, engem bizott meg ezen indítvány megtételével, mely oda irányul: hogy a t. törvényhatósági bizottság az említett két törvényjavaslat előterjesztése feletti lelkesedésből kiindulva, bizalomteljesen üdvözölje a m. kir. felelős kormányt.

Tisztelettel kérem a t. közgyűlést, hogy ez indítványomat elfogadni méltóztassék. (Zajos helyeslés.)

Következik az 1896. zárszámadások tárgyalása, melyeket a közgyűlés egyhangulag a javaslat értelmében elfogad.

Bakalovich Agost volt közp. főszolgabíró, tekintettel súlyos betegségére, saját kérelmére 1003 frttal nyugdíjaztatik.

Következik a részleges tisztujtás. Az alispán indítványára a kijelölő bizottságba választottak: báró Nikolics Fedor, Tallián Béla és Schulpe Vilmos. A főispán törvényadta jogánál fogva kinevezi Csávósy Ignác, Kovách Agost és Hadfy Döme urakat.

A bizottság rövid időre visszavonul. Rónay főispán a közgyűlést újból megnyitván, jelenti, hogy a főjegyzői állásra két pályázat érkezett be. Gróf Bethlen Miklós és dr. Gyertyánffy Jenő, mindkettő a törvény által előírt kvalifikációval rendelkezik, tehát mindkettőt kijelölték. Miután azonban Gyertyánffy e pillanatban kijelentette, hogy pályázati kérvényét visszavonja, megköszönvén a kijelölést, az egyedüli pályázó gróf Bethlen Miklós. (Zajos éljenzés.) Elnök gróf Bethlen Miklóst egyhangulag megválasztott megyei főjegyzőnek jelenti ki.

Miután az új főjegyző a hivatalos esküt letette, a következő szép beszédben köszönte meg a közönség bizalmát:

Méltóságos főispán ur!
Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Midőn rövid pár hét előtt méltóságos főispán ur bizalma folytán a vármegyei főjegyző teendőinek ellátására behivattam, aggodalmak fogtak el, ha vajjon szónoki tehetséget és jó tollat igénylő eme díszes állás követelményeinek képes leszek-e megfelelni.

Noha bár tudtam, hogy említett immár hagyományoszerű két főkelléket nem birom, a megtisztelő rendelkezésnek készségesen s kötelességszerűen tettem eleget, mert 14 évi megyei szolgálati időm alatt, melyből 12-öt Torontál-vármegye tiszt karában voltam szerencsés eltölthetni, volt alkalmam a tekintetes megye közönségének jó akaratát tapasztalni, s mert ama tudat bátorított, hogy fogyatékoságaimat fogom tudni némileg ellensúlyozni munkakedvem s kitarító igyekezetem s amaz erős akaratommal, hogy jó munkát szolgáltsak.

Most, midőn Méltóságod jóakaratus a tekintetes törvényhatósági bizottság előlegezett egymást összhangzatosan kifejező bizalma folytán Torontál-vármegye főjegyzői állását elfoglalhatni szerencsés vagyok, engedje meg Méltóságod s a tekintetes megye közönsége hálás köszönetemnek és egyúttal amaz ígéretemnek kifejezést adni, hogy állásomat szép megyénk hirnevéhez méltóan akarom mindenkoron igazság és kötelességérzetem által vezéreltetve betölteni, munkámnak fogom szentelni legjobb erőmet, a miben Isten engem úgy segíjen. (Zajos éljenzés.)

Elnök: A törökbecsei főszolgabírói állásra csak egy pályázat érkezett be: Lowieser Imreé. (Éljenzés.) Lowieser Imrét egyhangulag megválasztott törökbecsei főszolgabírónak jelentem ki.

A nyugdíjazás folytán megüresedett központi főszolgabírói állásra ugyancsak egyhangulag Daniel Ferencz választott meg.

A két szolgabírói állásra dr. Csávósy Ignácot és Keresztes Aladárt választották meg.

Rónay főispán ezután kinevezi tbeli főszolgabíróknak Steinbach, Radonits és Sal szolgabírakat, th. szolgabíróvá pedig Szabó Lajos közifog. gyakornokot.

Következik a tárgysorozat, melynek érdekesebb tárgyai közül a következőket említjük fel.

A torontáli h. é. vasutak igazgatósági tagjává gróf Bethlen Miklóst választották meg.

A mensa academica javára 100 korona segélyt szavaztak meg.

A megyei tisztikar szaporítását a következőképen kéri a belügyminisztertől: Alkalmaztassék meg:

- 2 árvaszéki ülnök.
- 2 alszámvévő.
- 1 gazdasági előadó.
- 1 aljegyző.
- 10 írnök.
- 6 díjnök.

Dr. Dellimanich alispán indítványára azonkívül még egy alleveáltárnok volna alkalmazandó, miután jelenleg a főleveáltárnok teljesíti az utólagos anyakönyvi bejegyzéseket.

Raddu Döme lugosi püspököt átiratilag üdvözlik.

A közgyűlést holnap délelőtt 10 órakor folytatják.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete közgyűlése.

Nagybecskerek, május 31.
Torontálmegye községi és körjegyzők egylete tegnap tartotta meg a vármegyei ház kistermében ez évi rendes közgyűlést.

Az egyesületi tagok nagy ezámban jelentek meg s mindvégig a legélénkebb érdeklődés kísérték a gyűlés menetét.

Vadász K. elnök megnyitja a közgyűlést, Forster Imre egyleti főjegyző felolvassa a múlt évről szóló jelentést, mely főbb vonásokban ecseteli mindama jelenségeket, melyek a múlt év folyamán úgy a közigazgatás, mint a jegyzői egylet életében előfordultak. Ezen jelentés kapcsán felolvasásra került a jegyzői nyugdíj-alap zárszámadása is. (Ugy az évi jelentést, mint a nyugdíj-alap zárszámadását lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közölni fogjuk.)

A felolvasott évi jelentést a közgyűlés éljenzéssel vette tudomásul és az elért szép eredményért az egyleti vezetőségnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A tárgysorozat második pontjaként került szóba Dimitrievics Pál török-kanizsai jegyző 25 éves jubileuma. Forster Imre egyleti főjegyző meleg szavakban emlékezett meg a jubilánusról, ki egy negyedszázadon át kifejtett tevékeny és ügybuzgó működésével úgy felebbvalói, mint a gondjaira bízott község lakosságának elismerését teljesen kiérdemelte.

A közgyűlés lelkes és egyhangú éljenzéssel mondotta ki határozatilag, hogy felkéri megyénk főispánját, miszerint tekintve a jubiláns kiváló érdemeit, hasson oda, hogy ezen érdemek legfelsőbb helyen is méltatásra találjanak.

Egyúttal elhatározta a közgyűlés, hogy a jubiláns tiszteletére rendezendő ünnepélyen küldöttségileg részt vesz. (Lásd Híreket.)

Átérve a tárgysorozat többi ügyének tárgyalására, a községekben használni szokott nyomtatványok egységessé tétele tárgyában a közgyűlés, tekintve a küszöbön álló államosítást, ezúttal nem hozott határozatot.

Ugy az 1896-ra szóló egyleti számadások, mint az 1898-iki költségvetés tudomásul szolgál.

A Budapesten tartandó országos jegyzőegyleti közgyűlésen küldöttségileg megválasztottak Vadász Kálmán, Forster Imre és Sepsey.

A jegyzői szaktanfolyam igazgatóságának 1895/1896. évi jelentése örvendetes tudomásul vétetik, s egy a tanfolyam igazgatójának dr. Dellimanics Lajos alispánnak, mint h. igazgatónak, Hegedüs János anyakönyvi felügyelőnek és a tanári karnak az elért jeles eredményért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A közgyűlés továbbá örvendetes tudomásul vette, hogy a törvényhatósági bizottság jóváhagyta az 1896. évről a jegyzői nyugdíjnak háromszorosan leendő beszámítását, valamint tudomásul vette a m. kir. belügyminiszter átiratát, melyben elismerését fejezi ki a jegyzői szaktanfolyamnak.

Egyleti elnök indítványozza, hogy a segédjegyzők az egyletbe mint rendes tagok belépni köteleztessenek. Ezen indítvány határozattá emeltetik, s az alapszabályok ennek megfelelőleg megváltoztatnak.

Tudomásul szolgál továbbá a jegyzői tanfolyam igazgatóságának azon értesítése, hogy Nagybecskereken egy jegyzői irodát nyit.

Hajnal Manó partosi jegyző indítványára felkérni határozta a közgyűlés megye tiszti ügyészét arra, hogy a dologi végrehajtásoknál az adóbecslési bizonylatokért ezentul a jegyzők részére is állapítsa meg a díjakat.

Két elhunyt választmányi tag helyébe Lafleur Péter és Rankovits Szavetozár választották meg.

A jegyzők az adóvégrehajtási teendők alól való felmentés, illetve szabatos körülírásáért az idevonatkozó törvényeknek, határozatba ment felkérni a központi jegyzői egyletet ily irányu kérvény beterjesztéséért az országgyűléshez.

A tárgysorozat kimerítve lévén, a megye alispánjának köszönetet szavazott a közgyűlés a terem átengedéseért, elnök élénk éljenzések közt bezárja az ülést.

A fajbaromfi és galambkiállítás.

Nagybecskerek, május 31.
A torontálmegyei gazdasági egyesület, mely annyiszor adta már tanujelét életrevalóságának, hálás eszmét pendített meg akkor, a mikor elhatározta, hogy Nagybecskereken országos fajbaromfi és galambkiállítást rendez. Alig egy hónapja indult meg eziránt a mozgalom s tegnap már meg is nyílt a kiállítás, még pedig a szeélyeskedő idő daczára fölötté kedvező auspiciumok között, a mennyiben az első napon ezerkétszáz látogató jegy kelt el. A gazdasági egylet által úgy Magyarországra, mint Ausztriába szétküldött bejelentő iverk s a szaklapokban közölt ismertető közlemények meghozták a remélt eredményt, a mennyiben mintegy ötszáz

darab állatot állítottak ki a kiállító. A jelesebb baromfiaknak és galamboknak ugyszólván minden fajtája képviselve van s a legörvendetesebb az egészben az, hogy az egylet felhívása nem hangzott el eredménytelenül, mert nemcsak a magyarországi, hanem az ausztriai és boszniai kiállító is szép számban vettek részt a kiállításon. Az egésznek rendezése a gazdasági egyesület titkárját, Marton Andort dicséri, a ki nagy elfoglaltsága dacára lankadatlan buzgósággal és kiváló szakértelemmel hozta létre a kiállítást. A rendezésben segítségére voltak Geiduschek J. L. és Ignác, továbbá Tarnay Ferencz és Roknics Dusan urak. A megnyitásról tudósítónk a következőkben számol be.

A kiállítást tegnap délelőtt tíz órakor nyitotta meg a kaszinó kertben elnöki megbízásból Beszük Lajos, gróf Csekonics Endre uradalmi igazgatója, kit a feljárnál Marton Andor titkár fogadott, jelentve neki, hogy a kiállítás elkészült, miért is kéri, hogy nyissa azt meg. Az igazgató válaszában hangsúlyozta a kiállítás célját: hogy ezáltal alkalma legyen a közönségnek megismerni a tenyésztésre leginkább alkalmas fajtákat s hogy a jó tenyészanyag minél szélesebb körökben terjesztessék. Eppen ezen cél elérése végett a torontálmezei gazdasági egyesület nagyon sok törzset meg is fog vásárolni s ezen törzseket a tagok között kiosztja. A megnyitás után Marton Andor titkár bemutatta az idegenből jött vendégeket, köztük Igali Szvetozárt, a „Gazdasági Lapok“ szerkesztőjét, Fröhlich Vilmost (Segesvár), Frankl Bódog gazdasági tanárt (Ada), Sümegi Kálmán és Zsivora urakat (Szeged) stb. — A kiállításon a földmívelésügyi miniszteriumot Serbán János, a miniszteriumba szolgálattételre beosztott állattenyésztési felügyelő képviselte. Ezután körüljárták a kiállítást, kezdve a galambok kollekcziójánál, folytatva a tyukokon és a ludakon, kacsákon, meg a diszbaromfin végezve. Az egyes szakmagyarazatokat Marton titkár és Geiduschek J. L. végezték az igazgató kérdéseire, ki nem egyszer fejezte ki meglepetését a remek baromfiak fölött. Délután összeült a jury s szétosztotta a díjakat, melyek céljaira a következők adakoztak: Földmívelésügyi m. kir. miniszterium 600, Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága 200, Nagybecskerek rendezett tanácsa város 50 korona. Az Országos baromfitenyésztési egyesület 2 drb ezüst- és 4 drb bronzérem. A torontálmezei gazdasági egyesület: különböző érmek, diszokmányok és elismerő-oklevelek. Gróf Csekonics Endre v. b. t. tanácsos, a t. m. g. e. elnöke 2 drb 20 koronás arany. Gróf Karátsanyi Jenő országgyűlési képviselő 2 drb 20 frankos arany. Zombori Rónay Jenő főispán, 1 drb 20 koronás arany. Zombori Rónay Ernő, a t. m. g. e. igazgató alelnöke 20, dr. Dellimanic Lajos, alispán 10, Báró Baich Iván, Bocasár, 10, Babics József, országgyűlési képviselő 6, Belicska Béni, országgyűlési képviselő 4, Pancsova tvh. joggal felruházott város 20 és az Első magyar általános biztosító társulat 50 korona. — A kiállítások már ma fel vannak a ketrecekre aggatva. A kiállításra holnap még visszatérünk.

HIREK.

Tájékoztató.

Junius 1. fajbaromfi- és galamb-kiállítás.
Junius 2. A belgrádi dalárda hangversenye.
Junius 3. A magyar kör közgyűlése.
Junius 6. A magyar kör közgyűlése.
Junius 10. Dimitrievis Pál jubileuma.
Junius 14. A szőnyeggyár közgyűlése.
Junius 14. Közigazgatási bizottság.
Junius 19. Műkedvelői előadás és hangverseny.
Junius 20. R. k. hitközségi közgyűlés.
Junius 20. Kerti ünnepély.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Dimitrievis Pál kiállítás.** A torontálmezei jegyző-egylet tegnap tartott ülésében nagy lelkesedéssel egyhangúlag elhatározta, hogy küldöttséget meneszt Rónay Jenő főispánhoz, megkérendő ő méltóságát, hogy Dimitrievis Pál jegyzőt, ki junius 10-én ünnepi 25 éves jegyzői jubileumát, legfelsőbb helyen leendő kitüntetésre ajánlatba hozni kegyeskedjék. Rónay főispán igen előzékenyen fogadta a küldöttséget, s maga is hangsúlyozta, hogy Dimitrieviset a torontálmezei jegyzőkar egyik legkiválóbb tagjának ismeri, ki valóban érdemes e kitüntetésre, igen szívesen felel meg a jegyzői egylet óhajának. A jegyzői egylet egyben elhatározta, hogy a jubileum alkalmából küldöttségileg képviselteti magát, mely küldöttséget Hegedűs János anyakönyvi felügyelő vezeti.

— **Szőnyeggyár.** A nagybecskereki szőnyeggyárnak tegnapi egybehívott rendkívüli közgyűlése nem volt megtartható, miután a részvényesek nem jelentek meg a törvény által előírt számban. A rendkívüli közgyűlést junius 14-én tartják meg.

— **Bucsulakoma.** Witt László törvényeségi bíró tiszteletére, kit e napokban neveztek ki szegedi kir. táblai bírónak, a nagybecskereki jogászvilág és számos jó barátja szombaton bucusulakomát rendeztek. Hatvanál többen jöttek össze, hogy ez uton is kifejezést adjanak annak az őszinte jóbarátságának és igaz tiszteletnek, melyet hét évi működése alatt, mint a bírói, kar egyik legkiválóbb tagja, de mint a társas élet egyik kiváló tényezője is kiérdemelt Nagybecskereken. Ott voltak: Zsirus Lajos kur. bíró, tszéki elnök, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Polgár, Selymessy, Illicky, Benedek és Szilágyi tszéki bírók, dr. Góth kir. ügyész, Hadfy Döme kir. közjegyző, Alföldy és Kovács járásbírók, Kéler Akos tb. m. főügyész, Zsirus Mihály m. főszámvéve, Szathmáry Kálmán kincstári ügyész, Lauka Gusztáv tb. főjegyző, dr. Végh városi ügyész, Farkas m. kir. honvéd főhadnagy, Ambrózy László telekkönyvvezető, az ügyvédi kar majdnem teljes számmal, számos törvényeségi és járásbírói tisztviselő és az ünnepeltnek több jó barátja. Sikeresül felköszöntőket mondottak Zsirus Lajos kur. bíró, tszéki elnök, dr. Mangold (az ügyvédi kar nevében), dr. Polgár (a bírói kar nevében), mire az ünnepelt meghatóttan felelt. Poroszkay Béla m. főügyész a nagybecskereki törvényszék kitüntető elnökét élte, Hadfy közjegyző, Lauka Gusztáv és Szathmáry Kálmán az ünnepelt egészségére emelik poharukat. Lauka a lakoma rendezőit, Selymessy tszéki bíró az ünnepeltet élte. Nagy hatást keltett Hadfy Döme felköszöntője, ki a magyart és a hazát élte lelkes szavakban. A társaság sokáig együtt maradt, jó kedvvel hallgatván Rácz Gyula szobor-szobrotól. A pompás menüért Marcoin dicséretet érdemel.

— **Dalestély.** Kell-e mondanunk, hogy a kaszinó dalárda tegnapi estélye ismét csütörtököt mondott. Akik ismerik azt a nemes felhevülést, melylyel a nagybecskereki közönség a magyar dalt istápolja, azok előtt felesleges ezt bővebben fejtegetnünk. Csupán azok kedvéért, a kik nem frázisokból, de a rideg számokból szeretnek következtetni, megemlítjük azt, hogy az összes bevétel kettő 26, ird és mondó huszonhat forintot. Elég! A dalárda tagjai egyébként még ez est folyamán kimondták, hogy nem folytatják működésüket, hanem átengedik a tért azoknak, kik a becskereki közönség feltétlen rokonszenvét bírják: a zengőrájoknak.

— **A jegyzők árváiért.** Nem lehet eléggé dicsérni azt a humánus eszmét, mely legutóbb merült fel jegyzői körökben. A mai korban ugy is olyan ritka az önzetlenség, a jótékonyosság; annál nagyobb örömmel üdvözölhetünk következőleg minden hasonló cselekedetet. Torontál vármegye községeiben perselyeket állítanak fel, a melyek a jegyzők árvái számára gyűjtik össze a pénzadományokat. Régi közmondás, hogy krajczárból lesz a forint s ha mindjárt kezdetben nem is gyűlnek össze ezresek, de később bizony nyal meg fognak jönni s ha valamivel is, de legalább segítve lesz az árvákon. A perselyekről Vada sz. Kálmán egyleti elnök gondoskodik.

— **Az orvosegyetemi tüntetések kiemelése.** Mint olvasóink jól emlékeznek, a budapesti tudományegyetem orvostan hallgatói a múlt télen zajos tüntetéseket rendeztek Kovács József dr. egyetemi professzor ellen s nagy vádakkal illették az agg tudóst, ki az ország határán túl is ismert műtő sebész és több mint 30 éve neveli a fiatal felsejűlő orvosgenerációt. Az egyetemi tanács beható vizsgálatot tartott az ügyben s a több százra menő tüntetőket egyenkint kihallgatta s jegyzőkönyveket vett fel. A

befejezett vizsgálat eredményét bejelentette az egyetemi tanács a kultuszminiszteriumnak. A miniszter a minap döntött az ügyben, felhívta az egyetemi tanácsot, hogy az iratokat tegye át a büntető járásbíróshoz, mivel a tüntetés rendezői orvosszigorúok voltak, a kikre az egyetem fegyelmi hatósága nem terjed ki. Az egyetem rektora az utasításhoz képest áttette az iratokat a büntető törvénykönyv 42. §-ára való hivatkozással a járásbíróshoz, a hol Gajzágó Manó kir. táblai bíró, a járásbírószék vezetője, junius hó első napjaira tűzte ki a tárgyalást.

— **Eljegyzés.** Tordai Lipót h. jegyző a napokban tartotta eljegyzését Müller Ilonka kisasszonnyal, Reinitz Márk zentai közjegyző helyettes bájos nevelt leányával.

— **A belgrádi dalárda Nagybecskereken.**

A belgrádi szerb dalárda, mely I. Sándor szerb királynak védnöksége alatt áll, a szerbek legnagyobb zeneszerzőjének Mokrányacz kar-nagynak vezetése alatt, mint már említettük, f. é. junius hó 2-án a nagybecskereki városi színházban táncszal egybekötött hangversenyt rendez. E dalárda élén Szerbiának mindig magyar barátságát kereső első férfiai (Nikolajevic, volt miniszterelnök) állanak, kik magyar érzelmeinek a múlt évben is szép tanujelét adták, a miléniumi ünnepek alkalmából Budapesten rendezett hangversenyükön, mikor is a fővárosi sajtó működésükről igen elismerő módon nyilatkozott. Szerbiának ez első legjelesebb dalárdája Bpesten kívül még más európai fővárosokban is működött a közelmúlt időben; hangversenyt rendezett Moszkvában a kiállítás alatt, ugyszintén Szentpétervárott és Kievdben, Konstantinápolyban a szultán előtt, Czettinyében Nikita fejedelem és az orosz trónörökös előtt. E dalárdával jönnek Brzak Dragomir, a szerbek híres költője, Teodorovics újságíró és mások. A hangversenyen közre fog működni városunkban már ismert Szávicz Zsárko freiburgi jeles operabájos. Énekelti fogja egybekötött Erkel Ferencz „Bánk-Bán“ cz. operájának gyönyörű borsalát is. A hangverseny nem kevesebb mint 12 válogatott számból áll. A kitünőknek ígérkező hangverseny elő már is nagy érdeklődéssel néz a város közönsége.

— **Epizód a baromfi kiállításán.** Erdékes epizód játszódott le tegnap a nagybecskereki fajbaromfi kiállításán. Néhány kis diágyerek kezdetől fogva ott ólálkodott a galambkiállítás körül s nem győztek betelni a remek állatok nézésével. Egyszerre gondolt nagyot az egyik és bemegy a kiállítási irodába, hol leszarokol tíz forintot, bejelentvén, hogy megvásárolta két pár galambot. A gyerek azonban nem a saját nevét jelentette be, hanem egy másik társát. Később oda ad még tíz forintot egy harmadik fiúnak, eszközöljön újabb bevásárlásokat, ennek azonban volt annyi esze, hogy elment a pénzzel előbb a műbarát apjához és megkérdezte, hogy ő adta-e a pénzt szerelmest magzatának? Így sült ki aztán, hogy a fiu husz forinttal lopta meg az apját, aki kétségbe esve járt délután a kiállítás területén, ahol felvették a rögtönzött helyszíni szemlét. Az apa visszakarta a pénzt, a fiát pedig gyorsan hazavitte, ugyancsak suhogtatva kezében a nádpálcát. Az ügy csak patriarchális uton nyert elintéztést s a második „helyszíni szemle“, mely a nádpálcza nyomában támadt, bizonyára van olyan érdekes, mint az első.

— **Tanítógyűlés.** A „Délmagyarországi Tanító-Egylet“ módosi fiókköre, mint levelezőnk írja, rendez tavaszi ülését f. é. május 20-án tartotta meg Módoson. A gyűlést Osztie András főkegyeleti főnök nyitotta meg rövid, lelkes beszéddel. Több új tag felvétele után következett Osztie A. gyakorlati tanítása az egyszerű hármasszabályról az V. osztályban. Tanítása sikerült. Voltak ugyan, kik kifogásolták egyes eljárásait, de utóvégre is a többség az iskola padjai között megöszült paedagogusnak adott igazat. — Utána Goszman Adám tartott érdekes felolvasást a tanítók nyugdíjaztatásáról. Egy új szervezetet kíván életbe léptetni, mely a szolgálatképtelen tanítók és ezek családjainak megélhetését jobban biztosítaná, mint a mostani rendszer. Soknak tartja a negyvenévi szolgálati időt is. A gyűlés elismeréssel fogadta az új eszmét s részletesebb tárgyalását a nyári nagy gyűlésre halasztotta. — Ezt követte Völker József felolvasása „A test és a lélek összhangzó neveléséről.“ A nevelés egyik főcélja legyen: alkalmassá tenni a testet a lélek akaratának végrehajtására. Száraz ismeretekkel ne terheljük túl a gyermek gyenge értelmét, mert így nemcsak, hogy gyakorlati haszna nem lesz tanításunknak, hanem a testet is hátráltatjuk fejlődésében. E helyett apoljuk iskoláinkban inkább a reáliákat és kössük össze az iskolát az élettel. Tudjanak gyermekeink — ha az iskolából kilépnek — józanul gondolkozni, tudják embertársaikat tisztelni és szeretni, legyenek erkölcsösek, tudjanak illetet és legyen bennök életkedv és alkotmányos érzület; mindennekfelett pedig legyenek erősek és er-

kölcsösek, mert csak így válhatnak hasznára hazájoknak és embertársaiknak. Az előbbi czél könnyebb elérését a folyóban levő tanterv-reviziótól várjuk, az utóbbira pedig egyedüli eszközeink a játék és a torna. Ilyforma elveket újított fel az olvasó művében, melyeket a gyülekezet figyelemmel hallgatott végig a előadójukat megéjlenzte. A tisztikar újbóli megválasztása, a pénztáros jelentése és a jegyzőkönyv hitelesítése után a gyűlés d. u. 1 órakor ért véget.

X A meleg napok közeledtével többé-kevésbé mindenkit érdekelni fog, hogy végre fel van találva egy biztos hatású gyógyszer láb, kéz, hónalj, altest, vagy bármennemű izzadás, valamint az evvel járó kellemetlen kigöngyölés megszüntetésére. A készítmény „Fehér-féle Pediton” név alatt van forgalomban és megrendelhető a feltalálónál: Fehér István Zsigmond gyógyszerésznél, Török Kanizsán (85 kr. előleges beküldésénél bérmentve). Főraktár N. Beoskerekek és vidéke részére: Benkovits Mihály ur gyógyszerészertára.

Törvénytörvények.

A lelőtt cigányleány.

— május 31.

Tardin Fülöp 1895. évi május havában gazdaságának Daun Gyulának kertjéből kiutasított két cigányleányt, a kik a kútból vizet akartak meríteni, majd pedig, hogy megjessze őket, forgópisztolyából feléjük lött. A lövés olyan szerencsétlen volt, hogy a golyó az egyik leányt halálosan fején találta. A lövés zajára összeröföntek a cigányok (az egész Radu familia) és agybafebbe verték Tardint. A nagybecskereki királyi törvénytörvények (Elnök Kövér Lajos, szavazó-bírák Illicsky Mihály és dr. Selymessy Sándor, jegyző Dományi Izidor, védő dr. Demkó Pál, a vádhatóságot dr. Milassin Kálmán képviseli) szombaton ítélték ebben az ügyben, a mikor is büntetésnek ismerte Tardin Fülöpöt a btkv. 290. §-ba ütköző gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért az elszennvedett 6 havi vizsgálati fogság betudásával egy évi fogházra ítélte; — köteles azonfelül az eljárási és rabtartási költséget az állankincstárnak megtéríteni. A cigányok fejenként 5 fnt pénzbüntetésre és egyetemleg 25 fnt kárpótlásra ítéltettek, behajthatatlanság esetén 2—2 napi elzárásban marasztaltatnak a btkv. 301. §-ba ütköző súlyos testi sértés vétsége miatt. A felek az ítéletben megnyugodtak. Milassin királyi ügyész a cigányokra vonatkozólag szintén megnyugodott, de Tardinre vonatkozólag a minősítés tekintetében (279. §) és a büntetés kiszabása ellen súlyosbíttatás iránt felebbezett. Dr. Demkó Pál védő szintén felebbez Tardin javára, mert az orvos szakértői vélemény meilőztetett.

Legujabb hírek.

A király utja.

Budapest, május 30. Ő felsége tegnap reggel elutazott Budapestről, a hol ezuttal tizenhárom napig időzött.

Dessewffy püspök Rómában.

Róma, május 30. A pápa ma délelőtt hosszas kihallgatáson fogadta Dessewffy Sándor csanádi püspököt, aki azután Rampolla államtitkárt látogatta meg. A csanádi püspök utját a katolikus autonomiára vonatkozó kérdéssel hozzák kapcsolatba.

Vilmos császár nálunk.

Budapest, május 30. Mint félhivatalosan jelentik, Vilmos német császár szeptember 20-án érkezik Magyarországra, a tatai hadgyakorlatokra.

III. Béla király temetése.

Budapest, május 30. Immár bevégezett tény, hogy III. Béla király temetését a kormány fogja rendezni s a temetés módjainak megállapítása végett br. Bánffy miniszterelnök a napokban érintkezésbe lép Török Aurél egyetemi tanárral, a királyi csontok őrizőjével.

Apad a Duna.

Budapest, május 30. A Dunán az alsó szakasz kivételével legutóbb apadás állott be.

A Temes-Béga kölcsön.

Bécs, május 30. A bécsi Unió-bank az új négyszázalékos Temes-Béga kölcsön prospektusát benyújtotta a berlini tőzsdebiztossághoz oly czéllal, hogy a kotirozási engedélyt arra elnyerje. Miután azonban az új német törvény szerint külföldi papírok kotirozása nagy nehézségekkel jár, a kölcsön kibocsátása halasztást fog szenvedni és valószínűleg jun. második hetében fog megtörténni. Jegyzési állomások Magyarországon kívül Ausztriában, Németországban és Hollandiában lesznek.

A román trónörökös.

Budapest, május 30. Mint Bukarestből jelentik, a román trónörökös állapotában az utóbbi 24 órában nem állott be változás.

A római merénylő.

Róma, május 30. Acciarot, ki nemrég merényletet követett el az olasz király ellen, élet hosszigan tartó gályarabságra ítélték.

Táviratok.

Inkompatibilitások.

Budapest, május 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az összeférhetlenségi bizottság ma ülést tartott, melyen hitelesítették azokat az ítéleteket, melyek az általa közelebb elintéztett Tisza István gróf, Rosenberg Gyula, Hyeronimi, Enyedi, Tolnay, Benke, Neumann Armin, Berzeviczy, Chorin, Falk és Dániel Gábor képviselőkre vonatkozó összeférhetlenségi bejelentésekkel állanak kapcsolatban. A bizottság holnap fogja jelentését a Ház elé terjeszteni.

Strossmayer mint pártvezér.

Budapest, május 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábról jelentik, Strossmayer érsek a virilistaság czimén belép a tartománygyűlésbe és átveszi az ellenzék vezetését.

A háboru.

Budapest, május 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből sürgönyzik: Beavatott körökből jelentik, hogy a dinasztia elleni tüntetések, daczára a rendőrség szigorú intézkedéseinek, folyton ismétlődnek. Legerősebben tüntetnek a görög trónörökös ellen, ki mint hírlik már e napokban elhagyja az országot. Egyelőre Angliába megy, a hol az angol királynő jubileumán atyját képviseli.

A tőzsdéről.

Budapest, május 31. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza őszire 7.24—25, buza júniusra 7.53—55, tengeri julius-augusztusra 3.57—58, őszire 3.63—65, zab őszire 5.25—27, repce 10.25—30. Buzában a kínálat lanyha, a malmok tartózkodnak, az árak alacsonyok, forgalom 12.000 mm., készáru 10—15 krral olcsóbb.

Nyilttér.*

A legjobb hazai tejtermék a „fogarasi csemegesajt” (készül a m. kir. állami ménesbirtokon.)

Kizárólagos főraktár:

Löwenstein M. czégnél
(Alapított 1864.)

cs. és kir. udvari szállító,

523—12.4

BUDAPEST.

Főüzlet:

Vámház-körut 14. sz.
(szemben a központi vásár-csarnokkal.)

Fióküzlet:

Kishid-utca 7. szám.
(A vadaskürthöz.)

Szállodák és vendéglők kérjék a „fogarasi” számoló czédulákat ingyen és bérmentve.

*) Az e rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalban.

1897. május 31.

Torontái.

5

Hirdetések.**Kiadó lakás.**

Melenczei-utca 2/445. számú házban (ezelőtt Molnár-féle ház) az 1-ső emeleten egy 4 szobából és mellék helyiségekből álló lakás augusztus 1-től kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Vitéz László kir. táblai bíró ur vagy Benkovich Mihály gyógyszerész ur.

547-3.1

Meghívó.

A „N.-Becskeréki szőnyeggyár részvénytársaság”

II. rendkívüli közgyűlését

1897. évi június 14-én délután fél 4 órakor a főispáni kisteremben (megyeszékház) tartja, melyre az igazgatóság a részvényeseket ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. A f. év május hó 30-án megtartott rendkívüli közgyűlésnek — mely a felszámolás kimondására határozatképes nem volt — egyhangulag hozott határozata folytán: a felszámolás iránti határozathozatal. A közgyűlés az alapszabályok 20. §-ának rendelkezéseire képest a megjelenő részvényesek számára való tekintet nélkül fog határozni.

2. Két jegyzőkönyvhiteltesítő választása.

Rónay,
elnök.

550-1.1

28761. szám. 1897.

Torontáivármegye alispánja.

Hirdetmény.

Torontál vármegye tulajdonát képező teljesen jókarban levő Valsér-féle szabadalmazott peczegődör és csatorna tisztító gép légszivattyúval, 2 drb egyenkint 700 liter ürtartalmu vaskazán hordóval, 60 méter hosszú mézga szívó tömlő és 2 méter hosszú légszívó tömlővel mérsékelt áron készpénz fizetés mellett eladó.

A venni óhajtok felhivatnak, hogy ajánlataikat alulírottán szóban vagy írásban terjesszék elő.

Az említett szivattyú a vármegyéhez gazdasága udvarában a megyei őrmester közbenjöttével bármikor megtekinthető.

Kelt Nagy-Becskeréken, 1897. május hó 18 napján.

Dr. Dellimanics,
alispán.

545-3.1

27681. szám 1897.

Torontáivármegye alispánja.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kikinda rendezett tanácsu városnál üresedésbe jött alszámvevői és városgazdai állásoknak választás útján leendő betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Az alszámvevői állás javadalmazása évi 650 frt fizetés s 150 frt lakbér és a városgazdái 500 frt fizetés s 100 frt lakbér.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy a megfelelően felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 10-ig hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Megjegyzem, hogy az alszámvevői állásra pályázók a városi szervezési szabályrendelet értelmében igazolni tartoznak, hogy az államszámviteli, vagy a jegyzői

vizsgát sikeresen letették, és azonkívül a megválasztott alszámvevő évi fizetése erejéig biztosítékot köteles adni.

N.-Becskerék, 1897. május hó 19-én.

Dr. Dellimanics s. k.
alispán.

532-1.1

80679. szám. 1897.

Torontál vármegye alispánja.

Hirdetmény.

A Megyeház-utca 2. és 4. sz. alatti volt Ormódy-féle házban azonnal bérbe adandó.

Az 1-ső emeleten 3 szobából és mellék helyiségekből álló utcái lakás.

A földszinten 2 utcái bolthelyiség, ugyazint három szobából és mellék helyiségekből álló utcái lakás.

Közelebbi értesítést a megyei ügyészség ad.

Dr. Dellimanics,
alispán.

543-3.1

6668. szám. 1897. Központi szolgabírósg N.-Becskeréken.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás által megüresedett ernesztházi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetvén, felhívom a pályázni óhajtokat, hogy pályázati kérvényeiket szabályszerűen felszerelve folyó évi június hó 15-ig nálam annál inkább adják be, mert az adott határidő letelte után beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állással összekötött javadalmazás a községi szabályrendelet szerint 400 frt készpénz.

N.-Becskerék, 1897. május hó 25-én.

Dániel,

h. főszolgabíró.

540-3.1

1506. tk. szám 1897.

522-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a bégaszentgyörgyi községi takarékpénztár javára 75 frt tőke, ennek 1896. év május hó 10-től járó 6% kamata, 30 frt 50 kr eddigi, 7 frt 65 kr jelenlegi s még felmerülő árverési költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Markovics Mladen jarkováci lakos ellen a Jarkovác községben fekvő és a jarkováci 1742. sz. tkjvben foglalt 2 dülő 124. hrsz. 1 hold II. osztályu szántó egészben 154 frt, a jarkováci 1706. sz. tkjben Popov Milán ellen 1 dülő 105. hrsz. 1¹¹ hold I. oszt. szántó egészben 172 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác községében 1897. évi június hó 14. napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következők egy a tkvi mint a Jarkovác községben ki-függesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 15 frt 40 kr és 17 frt 20 kr készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1897. márczius hó 4-én.

Kir. törv. bíró.

„SCHWIFT-FEGYVERGYÁR-KERÉK”
„STIRIA”,
a világgiacon legjobbnak elismert kerékpárok; továbbá
„PREMIER-HELICAL”
és egyéb elsőrangú gyártmányok.

Raktáron tartatnak: csengetyűk, lámpák, cyclometerek, lábtartók, csomagtartók, fogaskerekek stb. Torontálmegyében egyedüli raktár a hirneves
„TELESCOP-SZIVATTYUK”-ból.
NOVÁK J. C.
Nagybecskereken.
483-28.6

Javitások pontosan eszközölnék.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében,
a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartana június 15-től szeptember 15-ig. Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós, Görög** vállalkozóknál Szászrégen. Déli utirány: Brassó—Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya,
megrendelhető az igazgatóságnál Borszék.
Kapható mindentűt.

Nagybecskereken **Armbruster József** urnál.
Füredre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál

a fürdő üzletigazgatósága Borszék.

Posta, távirida helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

A világ minden tárlatán első kitértést nyert.

Millenniumi nagy éremmel is kitüntetve.

Pályázati hirdetés.

A torontái helyi érdekű vasutak alkalmazottai, valamint az osztr. magyar I. általános tisztviselő egyesület nagybecskereki takaré- és előleg-társulatának tagjai fogyasztási szövetkezeténél rendszeresített egy elárúsító állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A pályázni kívánók szakképzettségüket és eddigi alkalmazásukat tanúsító okmányokat igényeik megjelölésével alulírott igazgatósághoz legkésőbb folyó évi június hó 15-ig nyújtják be.

A javadalmazás a beérkező ajánlatok közül előnyösebbnek talált alapján s ehhez képest az igazgatóság által egyoldalulag fog megállapítani.

Az állás elnyerésénél előnyben részesítettek a kik hasonló minőségben már sikerrel működtek s ezt igazolni tudják.

Nagy-Becskeken, 1897. évi május hó 24-én.

A torontái helyi érdekű vasutak alkalmazottai, valamint az osztr. magyar I. általános tisztviselő egyesület nagybecskereki takaré- és előleg-társulatának tagjai fogyasztási szövetkezetének igazgatósága.

Réczey Gyula,
elnök.

533-3.2

Torontái helyi érdekű vasutak.

3906/1897. szám.

480-x 10

Hirdetés.

Értesítjük a t. cz. utazó közönséget, hogy a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur 6 nagyméltóságának f. évi április hó 30-án kelt 16203/III. számú magas rendelete értelmében f. évi június hó 1-ő napjától kezdve a vonatok indulási ideje az állomási haranggal jeleztetni nem fog, vagyis a vonatokba való beszállásra szolgáló eddigi első és második, valamint a vonat elindulása előtt az állomási haranggal történt harmadik cseppet el fog maradni.

E helyett az üzletszabályzat 16. §-ának első bekezdése szerint a t. cz. utazó közönség a kocsikba való beszállásra kiállítás vagy nagyobb állomásokon kézi csengőtűvel való jelzés által fog figyelmeztettni.

Nagybecskerek, 1897. évi május hó 7-én.

Az üzletigazgatóság.

2830. szám 1897

548-1.1

Arverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. bíróság 1897. évi 1913 és 1914. számú végzése következtében Dr. Eremin György ügyvéd által képviselt Popan Lázár és Venyác Pál javára Markov Drága és kiskoru társai t. szigeti lakos ellen 234 frt 16 kr, 468 frt 33 kr s jár. erejéig 1897. évi április hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás a. j. n. lefoglalt és 316 frtra becsült 1 ló, 3 csikó 1 kocsi, 5 malacz, 40 mm. kukoricza, 4 zsák kukoricza, 2 rézkatlan, 3 kup kukoricza szár és 15 öl szalmából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. bíróság 2830/1897. számú végzése folytán 702 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi szeptember hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 67 frt 71 kr-ban bíróság már megállapított költségei erejéig T. Szigeten adósok házában leendő eszközlésére 1897. évi június hó 4-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1897. évi május hó 10-ik napján.

Engl,
kir. bir. végrehajtó.

6240. urb. szám 1897. A n.-becskereki kir. törvényszéktől

Hirdetés.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint birtokbíróság ezennel közhírré teszi, hogy a Temes-bégavölgyi vízszabályozó társulatnak Bánlak község egyes érdekeltjei ellen folyamatba tett kisajátítási ügyében a tárgyalásra határnapul 1897. évi június hó 23-ik napjának d. e. 9 órája Bánlak község-házához oly hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekelt megidézettnek és hogy az érdekeltnek elmaradása a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, hogy a tárgyalásról való elmaradás vagy külön értesítés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs, hogy a távollevők és ismeretlen érdekelt képviseletére Manojlovits Miklós n.-becskereki ügyvéd ügygondnokul kineveztetett s végül a kártalanítási eljárás a bánlaki, 164, 233, 228, 292, 492, 275, 229, 451, 262, 576, 241, 23, 222, 7, 198, 142, 141, 508, 509, 228 sz. telekjegyzőkönyvben felvett ingatlanokra rendelkezett el.

Kelt N.-Becskeken, a kir. törvényszék mint urb. bíróságnak 1897. évi április hó 6-án tartott üléséből.

Zsiros Lajos,
elnök.

535-3.3

Árlejtési hirdetés.

Aurélháza község képviselőtestületének 1/897. kgy. szám alatt hozott s törvényhatóságilag jóváhagyott határozata folytán, a régi község-ház lebontása és egy új község-ház építése rendeltetvén el, felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint folyó évi június hó 8-ik napján d. e. 9 órakor Aurélháza község tanácstermében tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli árlejtésnél jelenjenek meg.

Az építésre következő összegek vannak előíranyozva:

1. Lebontás és kőmives munka anyag nélkül	2294 frt 91 kr.
2. Ácsmunka anyaggal	1233 frt 02 kr.
3. Cserepesmunka anyag-gal	274 frt 08 kr.
4. Bádogosmunka anyag-gal	199 frt 88 kr.
5. Asztalos, lakatos, tve-ges és mázoló anyaggal	1938 frt 53 kr.
Összesen	5940 frt 42 kr.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken

524-3.2

FEHÉR MIKLÓS

gépgyáros ajánlja

a m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit, továbbá a legújabb szerkezetű magánjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket, úgymint: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kőrfűrészeket, malomberendezéseket, trienrőket, darálókat, a legjobb perennospóra-fecskendőket, szecs-kavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

FEHÉR MIKLÓS
GÉPGYÁROS
BUDAPEST, ÜLLÖI ÚT 23.

Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltottnak, valamint régi gépek ujjakkal becsereztetnek.

==== Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészektől gondoskodom. ====
Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros
Budapest, IX. Üllői-ut 23. sz., (a „Köztelek“ mellett).

Az ajánlatok az összes munkákra együttesen adandók be. Kikiáltási ár a fent kitett összeg.

A vállalkozni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át vagy készpénzben vagy érték-papírokban a községi pénztárba bánatpénz fejében letenni, mely bánatpénz egyuttal biztosítékul is szolgál s vállalkozónak csak az építés befejezte után egy évre, a megejtendő felülvizsgálat után, fog visszaidatni.

Írásbeli ajánlatok csak az esetben tárgyalottnak, ha a bánatpénz mellékelte-tik s árverező abban kijelenti, hogy a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az építéshez szükséges téglát, vályogot földet, homokot és fuvarokat a község adja és szolgáltatja ki.

Az építési terv, költségvetés és többi árverési feltételek a községi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi előjáróság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül azt fogadja el, melynek betérjesztője legtöbb biztosítékot képes nyújtani a gondos, szolid és kifogástalan kivitelre.

Kelt Aurélháza, 1897. május 28-án.

Weber Ágost, jegyző. **Árva János,** bírő.

549-2.1

4352/97.

Központi szolgabírói hivatal.

Árlejtési hirdetés.

A n. m. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a községi közlekedési és községi közdüllő utak törzskönyvezését elrendelvén, Torontálvármegye központi utibizottsága ezen munkálatot vállalkozónak kiadni határozta, föl hívom ennél fogva mind azokat, kik ezen munkálatot elnyerni kívánják, hogy írásbeli ajánlataikat június hó 15-éig nálam annál inkább adják be, mert a jelzett határidőn túl érkezettek tekintetbe vétetni nem fognak. Megjegyzem, hogy a közdüllő és községi közutak mintegy 110 kilométernyi hálózatot tesznek ki.

N.-Becskeken, 1897. május hó 24-én.

Dániel,

h. főszolgabíró,
mint az utibizottság elnöke.

Ebéd ut
gemmel besze
— Erde
szóltam neki.
— Ugy
gocském.
— Val
megnézem. M